سورية
جريدة يومية سياسية حرة
صاحب الامتياز ورئيس التحرير المسؤول
وانس يازجيان
حلب ص.ب ٨١٤ تلفون ١٣٩٠

ՍՈՒՐԻԱ
ՕՐԱԹԵՐԹ
FUR. HARBUT

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆ 1946 ԹՒ. 22832, ՆԱՄԱԿԱՏՈՒԹԻՒՆ ԹԻՒ 814

ԺԱ. ՏԱՐԻ
ԹԻՒ 87 (4199)
ՇԱԲԱԹ,
26 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1959

ԳԻՆ 15 Ա. Դ.

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԴՆԵՐՈՒ ԾՈՎԼԻ-ԾՈՎ, ՇՐՋԱՊԱՅՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱՄԲՈՂՋԱՑՆԵԼՈՎ,

ԽՐՈՒՇՉՈՎ ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱՒ ԱՅԶԸՆՀԱՈՒԸՐԻ ՀԵՏ ՈՒՆԵՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԻՐ ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Սովետ վարչապետ Խրուշչով վերջացնելով Մոսկվայ նահանդներու ծովի ծով կատարած իր շրջագայութիւնը, երկկ գիշեր վերադարձաւ Ուաշինկթըն, սակայն համար Նախագահ Այզընհաուըրի հետ իր եզրափակիչ բանակցութիւններուն։

Փետրվարի մէջ, Խրուշչով այցելեց մեքենաշինական մեծ հսկայ գործարան մը, որ պատերազմի ընթացքին դէնքեր հայթայթած էր Սովետ Միութեան։

Երկկ իրիկուն ան ներկայ եղաւ իրեն յատուկ փոխնակ պարի համարարանին մէջ տրուած ճաշկերոյթի մը։

Թաղաքի ոստկայան իջնելէ վերջ, սովետ վարչապետը յայտարարեց։ «Սոյն ուղիւոր հանդիպումը, հազարաւոր քաղաքներ բարեգալուստ մաղթելու համար է։

Քանի որ Խրուշչով իր արարողութիւնները տարով Այզընհաուերի հետ ունենալու համար, բաւական ժամանակ կար սպասելու մինչև Ամերիկան Դեմոկրատական պատուիրակութիւնը հասնի, մինչդեռ Խրուշչով ճաշակեցաւ Ազգային Գրադարանի մատենադարանը։

Ապա Խրուշչով հանդիպեցաւ Ամերիկայի Արտաքին Գործերու Նախարար Քրիսթիան Հերթցի հետ։ Հանդիպումը տեւեց մէկ ժամ։ Ասոնց հետ ներկայ էին Սովետ Միութեան դեսպան Մենշիկովը եւ Ամերիկայի Արտաքին Գործերու Նախարարութեան Ռուսական Գործերու Գրասենեակի տնօրէն Թոմփսընը։

Ուաշինկթընի մէջ, Խրուշչով այցելեց Ազգային Գրադարան մը, որ պատերազմի ընթացքին դէնքեր հայթայթած էր Սովետ Միութեան։

Երեկոյեան ան ներկայ եղաւ իրեն յատուկ փոխնակ պարի համարարանին մէջ տրուած ճաշկերոյթի մը։

Թաղաքի ոստկայան իջնելէ վերջ, սովետ վարչապետը յայտարարեց։ «Սոյն ուղիւոր հանդիպումը, հազարաւոր քաղաքներ բարեգալուստ մաղթելու համար է։

Ուաշինկթընի մէջ,

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ

Դրեց՝ ՊԵՐԹ-ՐԱՆՏ ՐԱՍԼ

Ահա այսպիսի միւսթիւն անձնապաշտման դպրոցից սարքուած մը պէտք է սեղմէնենայ եթէ գիտական ընկերութիւնը իրեն վերապրելու կարողութիւն պիտի ապացուցանէ։ Զգացումի բնագաւառի այս դարգացումը անհրաժեշտ կը դառնայ, երբ նկատի ունենանք աշխարհի չատ մը մասերուն իրարու հետ կախում ըլլալու նոր հանգամանքը։

Օրինակ մը բերենք հաւասարակշռիլ մը։ Ներքոյրենք թէ երկիր մը Հարաւային երկրագունդին մէջ, ջանք կը թափէ հակարջային ցամաքային երկրամասը բնակելի դարձնելու։ Առաջին քայլը պիտի ըլլայ հաղորդել տեղւոյն սառը — մեծագործութիւն մը որ ապագայի գիտութիւնն կարելիութեան սահմանին մէջ կրնայ նկատուիլ։ Հալած սառի ջուրերը պիտի բարձրացնեն ծովի մակերեսը ամէն տեղ և ջրամոյն պիտի ընեն Հոլանդայի և Լոնդիանայի մեծ մասը։ Նոյնպէս նաեւ չատ ծովեզերեայ երկիրներու։ Որոշ է, որ վաղեմի ներկայ այս երկիրներուն բնակչութիւնը հակասակ պիտի ըլլայ այդպիսի ծրագրի մը։ արուն յաղագութիւնը խեղդամահ պիտի ընէ իրենց բնակչութիւնը։ Ես գիտեմ բնութեան քանակ օրենսկ մը, որովհետեւ իմ փափաքս է խուսափիլ զրգռելէ զգայութիւն ունեցող քաղաքական դիրքերը։ Մեր միտքը բանին այն է, թէ երկիրներու իրարմէ կախեալ ըլլալու հանգամանքը կը պարտադրէ հաւասարակշռ նպատակներ ունենալ եթէ պէտք է խուսափիլ ազէէ։ Եւ հաւասարակշռ նպատակներ պիտի անհատներ եթէ իրարու հանդէպ հաւասարակշռ բարի զգացում տեղի չունենայ։

Առաջին թիւրքեի կասուները՝ այնչափ երկար կուսեցան իրարու հետ, մինչեւ որ բան մը չմնաց — բացի իրենց պաշարու ծայրերէն։ Եթէ անոնք իրարու հանդէպ բարեացակամ գտնուած ըլլային, երկու կասուներն ալ կրնային ապրած ըլլալ երջանկութեամբ։

Կրոնքը դարերով սովորեցուցած է մեզի, թէ մեր պարտականութիւնն է սիրել մեր դրացին և փափաքիլ երջանկութիւն, քան թէ թշնամութիւն անոր համար։ Դիրքաւորաբար գործածնեայ մարդիկ չատ քիչ կարեւորութիւն տուած են այս առաքինի դարու։ Սակայն այն գիտական նոր դարուն մէջ, կրոնքի քարոզած բարեացակամ զգացումը իրարու հանդէպ՝ ոչ միայն պէտք է ըլլայ բարոյական պարտականութիւն՝ այլ անհրաժեշտ պայման վերապրելու համար։ Մարդկային մարմին մը չի կրնար ապրիլ երկար ատեն, եթէ ձեռքերը միչտ պիտի կուռեն ատելութեան հետ և սատանքը միչտ պատերազմական վիճակ պիտի ունենայ երիկամանքներուն հետ։ Մարդկային ընկերութիւնը, որպէս ամբողջութիւն օր ըստ օրէ, մարդկային մարմնի մը սերպերն կը մերձենայ։ Եւ եթէ մենք պիտի չարունակենք զգուշութիւն ունենալ, սարիպատ ենք մարդիկ մեր զգացումները և ուզութիւն տալ անոնց որ ամբողջ մարդկութեան բարեշուութիւն կամենան այնպէս՝ ինչպէս որ անձնական զգացումը կը բաղնայ մեր մարմնոյն ամբողջութեան բարեշուութիւնը և ոչ թէ այս կամ այն անդամին։ Ուրէ մոմանակ, այսպիսի բարեացակամ զգացում ունենալ հիանալի արուեստիք է, բայց հիմա մարդկային պատմութեան մէջ առաջին անգամ, անհրաժեշտութիւն մը պէտք է ըլլայ ան, եթէ մարդ էակը կարող պիտի ըլլայ հաճոյքով վայելել կեանքը։

Մարդաբէներ և բանասանդեներ, գրերէ ի վեր, իրենց տեսիլքներով ներշնչած են այդպիսի անձնական առաքինութիւններ, որոնք ես այժմ կուսուցանեմ։ Անոնք սովորեցուցած են թէ անոնք կարող են իմաստութեան տիրանալ, բան մը որ ոչ միայն կը պարունակէ չար գիտութիւն, կամ միայն կամեցողութիւն, այլ համապարթիւն և սերտ միութիւն այդ երեքին մէջ։

Ասոնցէն ամենը, դլխաւորաբար Սակրատ, սովորեցուցին թէ կատարեալ մարդ արտադրելու համար բաւական էր միայն գիտութիւն ուսուցանել անոր։ Սակրատեան մարդասիրութեան համաձայն՝ ոչ մէկ մարդ կը մեղանչէ յոժարութեամբ և եթէ մենք բոլորս ալ բաւականաչափ գիտութիւն ունենայինք, մեր բոլորիս կենցաղը կատարեալ պիտի ըլլար։ Ես չեմ խորհիր թէ ասիկա ճշմարտութիւն մըն է։ Մենք կրնայ երեւակայել ապագայական էակ մը մեծ գիտական պաշարով և հաւասարապէս մեծ չարամասութեամբ և, ասա, մտաւորապէս այդպիսի ճիւաղ մը եղած է մարդկային պատմութեան մէջ։ Բուսական չէ փոխանակ սխալ ընելու աշխատիլ գիտութիւն ամբարել։ Կարեւոր է նաեւ բարեացակամութիւն ունենալ քան չարամտութիւն։ Թէեւ գիտութիւն, միտքնայ, բաւական չէ բայց ան կը կազմէ անհրաժեշտ մէկ մասը իմաստութեան։

Նորածին մանուկի մը աշխարհը կը բաղկանայ իր անմիջական շրջապատում։ Անիկա փոքրիկ աշխարհ մըն է սահմանափակած իրեն յայտնի զգայարանքներով։ Ան շրջապատուած է հաս — և — հիմա պատերով։ Աստիճանաբար, որչափ որ մանուկը կ'անի և գիտակցութիւնը կ'ուսէնայ, այս շրջապատյար կ'ընդարձակուի։ Աիշողութիւնը և փորձառութիւնը ուսէի փոյլուն կ'ընէ անցեալը և հեռաւորութիւնը։ Եթէ մանուկը զարգանալով պիտի է ըլլայ ան, եթէ մարդ էակը կարող պիտի ըլլայ հաճոյքով վայելել կեանքը։

Մարդաբէներ և բանասանդեներ, գրերէ ի վեր, իրենց տեսիլքներով ներշնչած են այդպիսի անձնական առաքինութիւններ, որոնք ես այժմ կուսուցանեմ։ Անոնք սովորեցուցած են թէ անոնք կարող են իմաստութեան տիրանալ, բան մը որ ոչ միայն կը պարունակէ չար գիտութիւն, կամ միայն կամեցողութիւն, այլ համապարթիւն և սերտ միութիւն այդ երեքին մէջ։

Ասոնցէն ամենը, դլխաւորաբար Սակրատ, սովորեցուցին թէ կատարեալ մարդ արտադրելու համար բաւական էր միայն գիտութիւն ուսուցանել անոր։ Սակրատեան մարդասիրութեան համաձայն՝ ոչ մէկ մարդ կը մեղանչէ յոժարութեամբ և եթէ մենք բոլորս ալ բաւականաչափ գիտութիւն ունենայինք, մեր բոլորիս կենցաղը կատարեալ պիտի ըլլար։ Ես չեմ խորհիր թէ ասիկա ճշմարտութիւն մըն է։ Մենք կրնայ երեւակայել ապագայական էակ մը մեծ գիտական պաշարով և հաւասարապէս մեծ չարամասութեամբ և, ասա, մտաւորապէս այդպիսի ճիւաղ մը եղած է մարդկային պատմութեան մէջ։ Բուսական չէ փոխանակ սխալ ընելու աշխատիլ գիտութիւն ամբարել։ Կարեւոր է նաեւ բարեացակամութիւն ունենալ քան չարամտութիւն։ Թէեւ գիտութիւն, միտքնայ, բաւական չէ բայց ան կը կազմէ անհրաժեշտ մէկ մասը իմաստութեան։

Նորածին մանուկի մը աշխարհը կը բաղկանայ իր անմիջական շրջապատում։ Անիկա փոքրիկ աշխարհ մըն է սահմանափակած իրեն յայտնի զգայարանքներով։ Ան շրջապատուած է հաս — և — հիմա պատերով։ Աստիճանաբար, որչափ որ մանուկը կ'անի և գիտակցութիւնը կ'ուսէնայ, այս շրջապատյար կ'ընդարձակուի։ Աիշողութիւնը և փորձառութիւնը ուսէի փոյլուն կ'ընէ անցեալը և հեռաւորութիւնը։ Եթէ մանուկը զարգանալով

(Շար.՝ Գ. էջ)

ՍԻՆԵՄԱ ՕՔԵՐԱ

ԵՐԵՒԱՆ, 28 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻՆ ՍԿՍԵԱԼ ԿԸ ԿԱՏԱՐՒԻ

ՇԱՐԺԱԿԱՊԱՐՏԱՅԻՆ ՀԱՄԵՐԵՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԴԱՆՍԿԻ ԲԱՑՈՒՄԻՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՐԱՒՈՐ ԳԻԼԻՄԵՐՈՎ.

ՍԱԿԱՅԻՆ ՍԱՐԹԻՒ, ԻՐ ՅԱՐԳԵԼԻ ՅԱՏ ՃՇԳՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ ՄԵԾ ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆԻՆ ՄԸ

ԱՄՈՒՍԻՆԱ ՍՊԱՆՆԵՆ

ԾԱՆՕԹ.— Մասնաւոր ցուցադրութիւն կանանց համար, ամէն առաւօտ ժամը 10.30ին։

ԱԶԳԻ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐԸ

ԵՐԵՒԱՆ.— Տարիներ առաջ Գերմանական Դեմոկրատական Ռեսպուբլիկայի Իենա քաղաքում մի այսպիսի զեկոյց պատահեց։

«Օպտիկա» կոչուած խառնուրդներից մէկը, որպէս ապակեայ բազմաթիւ լինզերի (ոսպնեակ), միկրոսկոպների հետ միասին պատրաստում էին նաեւ ակնոցներ, մի մարդ մտաւ եւ մասնագէտին ցոյց տուեց մի կարուած ակնոց։ Վերջինս ուշադրութեամբ զննեց ապակիները եւ ասաց։

— Սա բիֆոկուս ապակի ունեցող ակնոց է, հիանալի աշխատանք է, որտեղ են պատրաստել։

— Երեւանում,— ասաց անծանօթը ուսուցիչին։

Օպտիկայի մասնագէտը, որը վարպետ նկարչի աչքերով նայում էր ակնոցներին, բացականչեց։

— Հիանալի է։։։ Ասում էք որտեղ, Երեւանո՞ւմ։ Բայց ո՞վ է այդ մարդը, ինչ ֆիրմայի է պատմանում։

— Ես չգիտեմ, թէ ով է պատրաստել, ես ապրում եմ Վերոնէժում,— պատասխանեց յանախորդը,— այս ակնոցները պատրաստել են Երեւանում իմ ուղարկած զեղատոմսով։

Ես լսում էի այս խօսակցութիւնը Հայաստանից չատ հեռու, Գերմանիայ Իենա քաղաքում, ուր նստում է «Յայս» սիստեմի ֆիրման ուր յսկւում են աշխարհում յայտնի լինզերը եւ ակնոցները։

Խօսում էին, եւ սիրտս լցւում էր անհուն հպարտութեամբ։ Օպտիկական ապակիների հանրանչակ քաղաքի մասնագէտ ապակին զարմացրել էին Երեւանում պատրաստած ակնոցները։

+

Երեւանի Մասլենեան պողոտայի վրայ գտնուում է լուսաւոր փեղկեր ունեցող մի խանութ։ Ահա հենց այստեղ է, որ պատրաստում են այն ակնոցները, որոնք հիացմունք էին պատճառել գերմանցի մասնագիտին։

Մենք գտնում ենք «Օպտիկա»-ի դիրեկտոր Հ. Արամեանի առանձնասենեակում։ Լուրջ զէմքով այդ մարդը, լսելով Իենայում պատահած դէպքի մասին, թեթեւ ժպտում է։

— Մեր արհեստանոցն ստեղծուել է ընդամենը երեք տասնեակ տարի առաջ, ակնոցների հնագոյն վարպետ Նիկոլա Մայիրեանի կողմից։ Սկզբում հում նիւթը (ապակիները) ստացւում էր այլ քաղաքներից եւ դրանց յսկման, մեւաւորման բոլոր պրոցեսները կատարւում էին միայն ձեռքով։

— Անցան տարիներ։։։ Հայրենական Մեծ պատերազմից յետոյ ժողովրդական տնտեսութեան բուռն վերելքի հետ միասին աճեց եւ մեծացաւ «Օպտիկա»-ի արտադրական հզօրութիւնը։ Այսօր լուսաւոր, ընդարձակ սրահում, որտեղ պատրաստւում են ակնոցները, դրուած են բազմաթիւ սարքեր եւ մեքենաներ։

— Մենք առայժմ երբեմն կանգնում ենք որոշ դժուարութիւնների առջեւ,— ասում է դիրեկտորը։— Սակայն Ախտայում կառուցուող գործարանը, որը պէտք է արտադրի տարբեր տեսակի ապակիներ, մեզ համար հանդիսանալու է բարձրարակ հումքի աղբիւր։ Մինչ ժամանակներս մենք կուտենանք ամենաբազմայն լինզեր եւ օպտիկական այլ ապակիներ։ 1958 թուականին պատրաստել ենք 50 հազար ասուի ակնոցներ, 1959 թուականին կը պատրաստենք 60 հազարից աւելի։

Այդ խօսակցութեան ժամանակ Արամեանի առանձնասենեակն է մտնում մի բարձրահասակ երիտասարդ։

— Ես եկել եմ Մախաչկալայից, իմ անունն է Եւներ Հայֆեւ։ Սրանից մի քանի տարի առաջ յանկարծակի կորցրեցի տեսողութիւնս։ Բժիշկներն ինձ օգնեցին, հիմա տեսողութիւնս վերականգնուել է, բայց ակնոցներ եմ օգտագործում։ Մոսկուա էի գրել, իսկ այնտեղից ինձ խորհուրդ տուեցին դիմել Երեւան, եւ ահա ես եկել եմ։

Արամեանը կարդում է բժիշկի գրած զեղատոմսը, ապա հրաւիրում մասնագէտին եւ տալիս համապատասխան ցուցում։

Օրերս այդպիսի խնդրանքով Երեւան էր եկել նաեւ 17 տարեայ բարեցեալ Է. Բագալեանը։

— Մեզ մօտ են գալիս Մոսկուայի տարբեր քաղաքներից՝ Թբիլիսիից, Մայկոպից, Լենինդրադից, նոյն Մոսկուայից։

Արամեանի եւ մասնագէտ բժիշկ Ա.Արարդեանի ուղեկցութեամբ մտնում ենք այն բաժինը, որտեղ պատրաստւում են Երեւանեան ակնոցները։

Ակնոցների պատրաստման ցեխում, մեքենայի առջեւ կանգնած, աշխատում է հմուտ մասնագէտ Յուրի Թեչեչեանը։ Նրա կողքին կոմերիտական Էմիլ Դաղանչեանը։ Վերջինս 10ամեակը ատարելուց յետոյ 1953 թուականին կատարելագործուել է Լենինդրադում։ Նա այժմ օրական 10 15 բարդ ակնոցներ է պատրաստում։

— Մեր չնորհալի մասնագէտներից է նաեւ Հայկ Սարքիսեանը,— ասում է Հ.Արամեանը — նա արդէն ինքնուրոյն է աշխատում։ Նրա ղեկավարած «Օպտիկա» անհեստանոցը դրաւորում է Հոկտեմբերեան պողոտայի նորակառոյց զեղատան չենքում։

Պատուիրատուների համար ճիշդ ակնոցներ նշանակելու, օպտիկական բարդ ապակիներ յղկելու, պատրաստելու գործում մեծ աւանդ ունի հայրենադարձ բժիշկ Ա. Ա.Արարդեանը

(Շար.՝ Գ. էջ)

ԳԻՇԱՏԻՉ ԳԱՅԼԸ

ԿԱՄ

ՊԱՅՔԱՐ ԳԵՐՄԱՆ ԼՐՏԵՍՆԵՐՈՒ ԴԷՄ

ԴՐԵՑ՝ ՄԱՐԻՍ ԼԷՊԼԷՊ

— Ժամ առ այս փաստաթուղթերը և գտնէք դիր երկաթեայ դրամարկղին մէջ, միւս փաստաթուղթերուն հետ, մինչեւ որ Ձեռնայնները ձեռք ձգնէք յեսոյ...

Լարաբ ձեռքը ամուր մը սեղմելով չարունակեց.

— Ամոյ... այս տունը աշխարհի լրտեսական մեծագոյն կեդրոնի մը պիտի վերածեմ։ արան նեմանը տեսնուած չըլլայ 20րդ. դարու ընթացքին։ Ահա այս սենեակէն դուրս գալիք դատարարութիւններուն պատճառաւ է որ պիտի ցնցուի բոլոր դարակ Եւրոպան։

Այս սենեակէն է որ մամուրին պիտի տրուին կարեւոր գաղտնիքներ, պիտի կատարուին մերկոցումներ, պիտի պարզուին մեծագոյն գաւանանութիւններն ու պատերազմին կարեւոր գաղտնիքները...։

Ժամ փաստաթուղթերը դրամարկղին մէջ դնելէ ետք բանալին Լարին վերադարձուց։ իսկ Լուսիս ըսաւ Լարին։

— Տէր իմ Լարաս ես վստահ եմ որ դուն մինչ անձն ես որ արժանի ես դեկավարի այս սարոյին վրայ Նասկոս, որովհեւոնեւ իմ կարդացած ու այս գործին մէջ հանդիպած անձերէս որեւէ մէկը չունի այն ուշիմութիւնը և հնարամտութիւնը զոր ունիս դուն։

Լարաբ չատ գոհ մնաց այս գովասանքներէն, դրամապանակը հանեց, անկէ մեծկակ գումար մը տուաւ Լուսիսին ըսելով.

— Ազջիկան բաժինը չմոռնաս։

Լուսիս գրամը գրպանելէ ետք ուրախ եղաւ ըսելով.

— Մոռցայ ըսելու թէ այդ ազջիկը հաւանաբար հիմա վտարուած է Լիւբեկի մասէն, նկատելով որ այս վերջինիս անպիտան գացած ըլլալու է փաստաթուղթերուն գողցուելը... հեռաւորաբար ինչ կը թեւադրես անոր համար։

Լարաբ քիչ մը մտածելէ ետք ըսաւ.

— Ես կը կարծեմ թէ Լիւբեկն այդ կարուսոր գրպալով ազջիկը անմիջապէս պիտի չհեռացնէ իր քովէն։։։ այլ գաղանաբար պիտի հետապնդէ ազջիկը։։։ ամենայն դէպս չմոռնանք որ առ այժմ ազջիկը միսակ կապն է մեր և Լիւբեկի միջեւ, և ան է որ մեզ պիտի առաջնորդէ մեր ուզած փաստաթուղթերուն։

— Հրամանդներդ կէս առ կէս պիտի գործադրեմ, դիշեր բարի ալբ իմ։

— Ժամ առ այս փաստաթուղթերը և գտնէք դիր երկաթեայ դրամարկղին մէջ, միւս փաստաթուղթերուն հետ, մինչեւ որ Ձեռնայնները ձեռք ձգնէք յեսոյ...

Լարաբ ձեռքը ամուր մը սեղմելով չարունակեց.

— Ամոյ... այս տունը աշխարհի լրտեսական մեծագոյն կեդրոնի մը պիտի վերածեմ։ արան նեմանը տեսնուած չըլլայ 20րդ. դարու ընթացքին։ Ահա այս սենեակէն դուրս գալիք դատարարութիւններուն պատճառաւ է որ պիտի ցնցուի բոլոր դարակ Եւրոպան։

Այս սենեակէն է որ մամուրին պիտի տրուին կարեւոր գաղտնիքներ, պիտի կատարուին մերկոցումներ, պիտի պարզուին մեծագոյն գաւանանութիւններն ու պատերազմին կարեւոր գաղտնիքները...։

Ժամ փաստաթուղթերը դրամարկղին մէջ դնելէ ետք բանալին Լարին վերադարձուց։ իսկ Լուսիս ըսաւ Լարին։

— Տէր իմ Լարաս ես վստահ եմ որ դուն մինչ անձն ես որ արժանի ես դեկավարի այս սարոյին վրայ Նասկոս, որովհեւոնեւ իմ կարդացած ու այս գործին մէջ հանդիպած անձերէս որեւէ մէկը չունի այն ուշիմութիւնը և հնարամտութիւնը զոր ունիս դուն։

Լարաբ չատ գոհ մնաց այս գովասանքներէն, դրամապանակը հանեց, անկէ մեծկակ գումար մը տուաւ Լուսիսին ըսելով.

— Ազջիկան բաժինը չմոռնաս։

Լուսիս գրամը գրպանելէ ետք ուրախ եղաւ ըսելով.

— Մոռցայ ըսելու թէ այդ ազջիկը հաւանաբար հիմա վտարուած է Լիւբեկի մասէն, նկատելով որ այս վերջինիս անպիտան գացած ըլլալու է փաստաթուղթերուն գողցուելը... հեռաւորաբար ինչ կը թեւադրես անոր համար։

Լարաբ քիչ մը մտածելէ ետք ըսաւ.

— Ես կը կարծեմ թէ Լիւբեկն այդ կարուսոր գրպալով ազջիկը անմիջապէս պիտի չհեռացնէ իր քովէն։։։ այլ գաղանաբար պիտի հետապնդէ ազջիկը։։։ ամենայն դէպս չմոռնանք որ առ այժմ ազջիկը միսակ կապն է մեր և Լիւբեկի միջեւ, և ան է որ մեզ պիտի առաջնորդէ մեր ուզած փաստաթուղթերուն։

— Հրամանդներդ կէս առ կէս պիտի գործադրեմ, դիշեր բարի ալբ իմ։

ԴՐԵՑ՝ ՄԱՐԻՍ ԼԷՊԼԷՊ

— Դիշեր բարի։

Լուսիս մեկնելու առեն ժամի մօտեցաւ ու ըսաւ.

— Գանձը լաւ պահպանէ ժամ...

Այս վերջինը ձեռքը սարձանակին վրայ դնելով ըսաւ.

— Այս է հաւատարիմ պահապանը մեր գանձերուն։

Լուսիս

∴

Մինչ այս խօսակցութիւնները տեղի կ'ունենային Լարին պալատին մէջ, անդին Լիւբենն ու Գաժեի Լանսանի առաջնակարգ պտղոգներէն ֆիրաս Օթեյշի մէջ կ'իջնէր։

Պահ մը վերջ անոր օգնական Հաերի պտղոգ գալով Լիւբենի իմացուց թէ Լուսիս ոգեպական հասնելէ ետք, ուղղուեցաւ Լարա Միչլիի բնակարանը։

Ուրեմն Լիւբենի կը մնար որոշել իր յաջորդ քայլերը ուրանց համաձայն պէտք էր աշխատանքը չարունակուէր։

Լիւբեն անհրաժեշտ կը նկատէր որ Գաժեի իր հակոդ աչքը ըլլար Լուսիսներուն վրայ, ու կապը պահէր իր և անոնց միջեւ։

Ուրեմն առաջին առթիւ պէտք էր հանդիպում մը ապահովել Գաժեի և Լուսիսի միջեւ։ Ազջիկը պէտք էր փորձէր գրաւել Լուսիսի սիրտը, և դայն իր սիրոյն գերին դարձնել։։ պարագայ մը որ չատ դիւրին էր Գաժեի համար, շնորհիւ իր արտակարգ գեղեցկութեան, արձանի նման անիկի իր մարմնին, մարմարեայ գեղեցիկ սիներու նմանող իր սրունդի ներսուն և մանաւանդ անոր աչքերէն մարդիկ գրաւչութեան։

Այս բոլորը մտածելէ ետք, Լիւբենն որոշեց ազջիկան գտնելու։

ԿԱՐԾԻՔՆԵՐ

Կ՚ԱՐԺԷ՞ ԱՊՐԻԼ ՀԱՐԻՒՐ ՏԱՐԻ ԹԷ ՈՉ...

Կեանքը երկարելու մարդին մէջ ալ գիտութիւնը՝ այնպիսի դրական նաւանուանութիւներ կատարած է որ Հիպոպոտիմի «Լիմոնէ»ին յրատես երկրն

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

ՊԱՏՈՒՆԷԼԻՆ.— (Մասնակցելով խումբ մը պատանիներու) Ի՞նչ կ'ըսեք պատանի բարեկամներս։ Ի՞նչ բանով զբաղած էք։

ՊԱՏԱՆԻ ՄԸ.— Սուտ խաղալու մրցում մը կազմակերպած ենք, ով որ մեծագոյն սուտը խօսի՝ անոր իրեն մրցանակ պիտի տանք այս չիրիկը։

ՊԱՏՈՒՆԷԼԻՆ.— Զէ՞ք ամչնար, ես ձեր տարիքը եղած ատենս մէկ հատ սուտ չեմ խօսած։

ՊԱՏԱՆԻՆ.— Շատ, ապրչ, չիրիկը պատուէրիս տուէք, մրցումը չտեսնես....

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ

(Շար. Ա. էջէն)

գիտնական մը գտանայ՝ ան սիրով պիտի չիյնէ այն հին ժամանակը և հետաքրքիրները, որոնց համար խօսեցայ։ Սակայն իմաստուն ալ եղաւ, իր զգայարանները ալ պիտի ուժին ինչպէս որ իր գիտական պայտրը անեցաւ։ Աստուածաբանները կ'ըսեն մեզի, թէ Աստուած կը գիտէ տիեզերքը որպէս մէկ վիթխարի ամբողջութիւն, Հատանց հա—և հիմայի, ուստից այն կազմակալ ըմբռնումին և զգացումին, որոնցմով մենք, աստուն կամ նուազ գաստիարակուած ենք։ Մենք կարող չենք հասնիլ այդ կատարեալ անաչառութեան և մենք կարող պիտի չըլլանք վերլուծիլ եթէ ըլլայինք կատարելապէս անաչառ։ Բայց մենք կրնանք և պէտք է քայլենք այդ ուղղութեամբ, որչափ որ մեր մարդկային կարողութիւնը կը ներէ։

Մենք մեր առաջիկայ կեանքին մէջ մերձենալու ենք անհասկանալի ինչ և ի զուր վատնուած ջանքերու մէջ։ Մենք գիտէ կը դրաւնենք չգիտցուած այնպիսի գաղափարներով որոնք կը թափեն արգելքներ ըլլալ մեր անմիջական մէջտարիին մէջ։ Մենք կարելի է ենք, հեղինակաւոր ու իմաստուն մարդիկ ապացուցած են, թէ կարելի է ապրիլ այնպիսի խոյսոր աշխարհի մը մէջ, ուր առաջիկայ հեղաբեկիչներ անեկան արժէք մը կը տանայ և թէ այն իդեալները որոնք կը վերդիմեն մեր խորունկ կիրքերը, կը սատանան աւելցուրական խոչընդոտներու մեծաքիչներ։ Մենք կը հասնինք այս վիճակին մեծ չափով, ամենք նուազ չափով։ բայց ամէն անեանք, որոնք կը փորձեն ջանք ընել, անպայման չափով մը կը յաջողին և պիտի սատանան հզկեան խաղաղութիւն մը և իրենց առաջիկայ գործունէութիւնը պիտի ըլլայ խաղաղանիրգրպա։

Մարդի այն վիճակը, որ ես ջանք բրած եմ նկարագրել՝ իմաստութիւն կը կոչուի ես, անկասկած, սեպի քանկպին է քան կարկեհան։ Այնուրէր պէտք ունի այսպիսի իմաստութեան ուսեալի հիմա՝ քան հին ատենները։ Եթէ մարդկութիւնը կրնայ հասնիլ այդ իմաստութեան, մեր նոր գիտական ուժերը կ'ընծայեն մեզի այնպիսի երջանկութեան և բարեկեցութեան հեռապակեր ներ, որոնց պէս ոչ մարդիկ ճաշակած են ոչ ալ կարող եղած են երեւակայել։ Եթէ մարդկութիւնը չի կրնար իմաստութեամբ կառավարուիլ, ամէն մէկը գիտական ճարպիկութեան յանկարծ պիտի տանի մեզ դէպի անդարմանելի ոգեւ։ Մարդիկ կատարած են շատ մը բարի գործեր։ Բարի գործեր և շատ մը ալ վատ գործեր։ Բարի գործերը շատ օգտակար եղած են։ Ամէն անեանք որոնք կը բարձան այս բարի գործերուն՝ պէտք է յուսան, իրենց բանանգակ համագումով թէ այսմեկական պահուն միայն իմաստուն բնուրիւն պէտք է, որ տեղի ունենայ։

(Շար. 4 և վերջ)

ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Զուարը առանձին անգամ է կեղտերուն դէմ։ Միչեղէք Աբէքսը։

Աբէքս հայաբոյէ կնոջ, ապրուստանելու համար գործ գտաւ գործանքի իրեն հանդէպ։

Ամէն ատենէ ներս Աբէքսը այնքան անհրաժեշտ է, որքան հաց ու ջուր։

Լուացքը այլեւս սուր ապրուստի մը չէ երբ կը դիմէք Աբէքսի ի ոգնութիւն։ Աբէքս, լուացքի ամենայարմար փշին։

Հոն ուր կայ Աբէքս, հոն չկայ այլեւս ո՛չ յոգնութիւն, ո՛չ ապրուստ։

Աբէքս։ Մեծագոյն բարեկամը բծախնդիր ասանիկիններուն։

Աբէքս գործածեցէք, ու պարպուեցէք լուացքի ձեր ապասնիչ հոգերէն։

ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄ
Հ. Բ. Ը. ՄԻՒԹԵԱՆ ԼԱԶԱՐ ՆՈՅԱՐԵԱՆ
ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
(1959—1960 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ)

Հ. Բ. Ը. Միութեան Լազար Նոյարեան կեդրոնական վարժարանի Մանկապարտէզի, Նախակրթարանի եւ Երկրորդականի բաժնի արձանագրութիւնները կը սկսին 10 Սեպտեմբեր Հինգշաբթի և կը շարունակուին մինչեւ 23 Սեպտեմբեր Չորեքշաբթի, ամէն օր կէսօրէն առաջ ժամը 8—12, բացի Կիրակիներէ, վարժարանիս մէջ, Ազիզիէ ճէպէյ նաւը։

Հին աշակերտներու արձանագրութիւնները պիտի կատարուին 10-18 Սեպտեմբերին։ Այս օրերուն չներկայացող աշակերտները կրնան չընդունուիլ։

Նորեկ աշակերտներու արձանագրութիւնները տեղի կ'ունենան 19-23 Սեպտեմբերին, յետ մուտքի քննութեան։

Իսկ վերադարձութիւններն ու մուտքի քննութիւնները տեղի կ'ունենան Սեպտեմբեր 15-18, կէսօրէն առաջ ժամը 8-12։

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՊՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Երեքշաբթի, Սեպտ. 15-ին ԱՐԱՐԵՐԷՆ
Չորեքշաբթի Սեպտ. 16-ին ՀԱՅԵՐԷՆ
Հինգշաբթի Սեպտ. 17-ին ԹՈՒՐՔԱԼՈՒԹԻՒՆ
Ուրբաթ Սեպտ. 18-ին ԱՆԳԼԵՐԷՆ

Պնակութեան ներկայացող աշակերտներ պարտին իրենց հետ բերել մուտքի մատեան, գրիչ, սեղան և գանակ։

Հին թէ նոր բոլոր աշակերտները պարտին անձամբ ներկայանալ, ընկերակցութեամբ իրենց ծնողաց կամ պաշտպանին, իրենց հետ բերելով Ա.— Ինքնութեան թուղթին պատճէնը (Պասպորտ եւն.), Բ.— Վերջին տարուան վճարագիրը և բարի վարքուն վկայագիրը, (տարերէն), Գ.— Մուտքի տուրք, Դ.— Կրթութիւնին մէկ երրորդը, Զ.— Ինքնաշարժի Ա. հատանակի վճարումը (եթէ ինքնաշարժի թեկնածու է), Ե.— երկու փոքր լուսանկար և բժշկական վկայագիր։

Դասատուութիւնները կը սկսին 24 Սեպտ. Հինգշաբթի առաւօտեան ժամը 7.45-ին։

Վարժարանիս մէջ աշակերտները կը սատանան հայերէն ազգային գասատիրակութիւն և կը պատրաստուին ՊՆԱԿԱՆ ՊՐՎԷՆԻ եւ ՊԱՔԱԼՈՒՐԵԱՆ։

Ուրախութեամբ կը յայտարարենք թէ՝ հաստատած ենք երկրորդական բաժնի աշակերտուհիներուն յատուկ խիստ օգտակար դասընթացք մը ԱՌՏԵՒՆ ՏՆՏԵՍԱՊԵՏՈՒՀԻՆ։

ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՆԵՄԱ. ՕՖԵՐԱ.

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 28 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԷՆ ՍԿՍԵԼ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ

ՀԱՐԱՒՈՏԱԿԱՐԱՆԻՆ ՀԱՄԵՌՈՒԱՅԻՆ ԵՒ ԳԼԽԱՒՈՐ ԲՈՅԱՒՈՐ ԵՐԱՒՈՏԱՆ ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՐԱՒՈՐ ՖԻԼՄԵՐՈՎ.

ԱՄԵՐԷՆ ԱՌԹԻՒ, ԻՐ ՅԱՐԴԵԼԻ ՅԱ ՀԱՅՈՒՐԴՆԵՐՈՒՆ ԳԼԽԵՐԻՑԱՅՆԷՄԵՆ ՈՂԵՐԳՈՒԹԻՒՆԸ ԱԼ.

ԱՄԻՍԻՆ ՍՊԱՆՆՈՒՄ

ՄԱՆՈՒ.— Մասնաւոր ցուցադրութիւն կանանց համար, ամէն առաւօտ ժամը 10,03-ին։

Հ. Բ. Ը. Մ. — Հ. Ե. Ը.

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Կազմակերպութեամբ

Հ. Ե. Ը.-ի ՄՇԱԿՈՒՅԹԱՅԻՆ ՄԱՆԱՍԱՆՈՒՄԲԻՆ

ԿԸ ԴԱՍԱԽՕՍԻ

ՊՐ. ԱՍՍԱՏՈՒՐ ՊԱՏԵԱՆ

ՆԻՒԹ

ՄԵՐ ԵՍԻՈՒԹԱՅՈՒՄՆԵՐԸ

Ուրբաթ 26 Սեպտեմբեր ժամը 8,30-ին, Միութեան սակաւ դրան մէջ։

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

ԿԻԼԻԿԵԱՆ ՄԱՆՉԵՐՈՒ ԵՒ ԱՂՋԿԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ (39ՐԴ. ՇՐՋԱՆ)

Կիլիկեան Մանչերու և Աղջկանց Վարժարաններու 1959-60 ուսումնական տարեշրջանի աշակերտական արձանագրութիւնները կը սկսին Երկուշաբթի 14 Սեպտեմբերէն և կը շարունակուին կանոնաւորապէս ամէն օր առաւօտեան ժամը 8-12, Ազիզիէ ճէպէճի նաւը։

Վերադարձութիւնները տեղի կ'ունենան Հինգշաբթի 17 Սեպտեմբերէն Շաբաթ 19 Սեպտեմբերի միջև։

Կանոնաւոր դասատուութիւնները կը սկսին Երկուշաբթի 21 Սեպտեմբեր 1959-ին, առաւօտեան ժամը 8-ին։

Նախորդ տարիներու նման, մեծ քանակ պիտի չարունակուի Արարերէն լեզուի ուսուցումը։ պետական նոր ծրագրի հիման վրայ։

Հաստատութիւնս պիտի ունենայ իր պետական Զ. կարգը (նախկին Ե. կարգ), ուր պիտի ընդունուին նախակրթարանաւարտ երկսեռ աշակերտներ։

Ցորդայ ծնողներէն կը խնդրուի ժամանակին արձանագրել զաւակները, որպէս զի կանխուին անհանգստութիւնները։

ՀԱՐԱՒՈՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
Կիլիկեան վարժարաններու

Ա. Դ.— Ինչպէս ծանօթ է, հաստատութիւնս ունի ինքնաշարժի ապասարկութիւն՝ հեռաւոր թաղերէ բնակող աշակերտներուն երթեւեկը ապահովելու համար։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՆՈՐ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ ՀԱՍԱՆ

ԱՐԱՄ վանառատուն (Թիլէ)

ԶՄԵՌՆԱՑԻՆ ՍԵԶՈՆԻՆ ՀԱՄԱՐ ԶԵՂՉԵԱԼ

ԳԻՆԵՐ ՄԻՆՉԵՒ ՆՈՅԵՄԲԵՐ 15

ՓՈՒՔԱԶԻՐ ՕԳՏՈՒԻՍ, ԱՅՍ ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԻԹԷՆ

ԶԵՂԻ ՀԱՄԱՐ ՏԻԿԻՆՆԵՐ ԵՒ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ

(Շար. Գ.-էջէն)

ՀԱՐԱՒԱՆԱԿԱՆ ՀԱԴՈՒՍ ՄԸ.— Թրքական եկեղեցւոյ սպանիայի կոչ, որ կ'ոգեկոչէ հարաւանկան հոգեւոր սրան վրայ մեռաքսեալ մարիները գտնուած են Ազիզ Պիրէնի կողմէ։

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.— Դիմաբերներ, բարձր պէրէներ, բարձր ոյլչներ։

ՆԻՒԹԵՐ.— Փէնէլ կամ մուչակ (պուչէվանց, վիրգոն) կամ Ցիլ Քը, Մէլիգին և Քարիչ։

ԴՈՒՀԱՐԵՂԷՆՆԵՐ.— Մարգրիտեայ մանեակներ, ոսկեմանդակաւոր գլիրներ։

ԴՕՏԻՆԵՐԸ.— Միչլաւ, Գոքալ են։

ԳՈՒԼՊԱՆԵՐԸ.— «Մարաթէլ» են և կը յարմարին ալենանային երգանդ ներու։

ՄԻՄԻ

ՍԱԿԱՐԱՆ

ԹՂԹԱԴՐԱՄ	
Իրանեան արիար	9,50
Յորդանանեան արիար	9,95
Եգիպտական	705
Սթերլին պանգնոտ	1005
Սթերլին չէք է, ա	1000
Սթերլին չէք ոսկա	1010
Տոլար պանգնոտ	360,50
Տոլար չէք	361,00
Տոլար հեռագիր	362,00
Լիրանանեան	114,50
Ֆրանսական 1000 ֆրանք	730
Իտալական 1000 լիրեթ	575
Զուիցերական ֆրանք	83
Գերմանական Մարք	86
ՈՍԿԵՐԱՄ	
Անգլիական հնչուն	34,00
Թրքական բնչատ	36,50
Թրքական բնչատ զոյգ	30,50
Թրքական թիմարէ	27,25

ՊՆԱՑՆՈՂ—ՈՐԵՀԱՐՍ
ՓՐՈՖ. ՖԵԼԼԵՔԻ
ՖԱՔԻՐ ԱՍՏՂԱԴԷՏ
ՀԵԼԼԵՆԻԿ ՊԱՂՈՍՏԱՑ

Կարաւ Խաւամի դիմաց Քիւլեմպուրնս ճեղքում կրնան թ. 181 տուն, առաջին յարկ